

ВИМІРЮВАЛЬНА СИСТЕМА ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ТЮТЮНУ

Бережний Д. В., Борисенко Є. А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Виробництво тютюнових виробів складається з первинної обробки (підготовки) тютюнової сировини та виготовлення відповідних виробів.

Первинна обробка зібраного тютюнового листа істотно впливає на формування якості тютюну і включає наступні основні технологічні операції [1]:

– сушку, що складається з двох фаз, - томління і фіксації (власно сушіння);

– томління – витримку тютюнового листа при температурах не вище (25 – 30) °С, при цьому листя набуває жовтого забарвлення в результаті руйнування хлорофілу і окислення поліфенолів і глікозидних сполук;

– фіксацію – видалення вологи з тканини листа;

– ферментацію, яку проводять для додання тютюну характерних властивостей, при яких він стає придатним для виготовлення різних виробів.

Найбільш близьким до заявленого технічного рішення є спосіб підготовки тютюну до ферментації, здійснюваний в установках для штучної сушки щойно зібраного тютюнового листа, розміщених на касетах, який полягає в наступному [2]. Щойно зібране тютюнове листя, доставлене з поля в м'якій або жорсткій тарі (контейнерах), надходить на спеціальний майданчик, на якому відбувається заповнення касет тютюновим листям. Підготовлені касети завантажують в сушильні камери. Тривалість процесу підготовки тютюну до ферментації становить від 96 до 168 г. Технологічний процес включає томління, фіксацію кольору пластинки листа, сушку пластинки листа, досушку середньої жилки і зволоження. Тютюнове листя томлять при температурі (28 – 32) °С і відносній вологості повітря $\varphi = (75 – 80) \%$ протягом 40 – 80 г. З появою жовтого забарвлення температуру повітря в сушарці піднімають до (37 – 38) °С, і підсилюють вентиляцію, знижують вологість повітря до (65 – 70) %. Фіксація кольору і сушка пластинки листа проводяться при температурі (40 – 45) °С протягом 20 – 40 г. Висушування листових пластинок здійснюють при температурі (48 – 50) °С і підтримують на цьому рівні до остаточного висихання всієї листової пластинки, протягом 13 – 20 г. досушки середньої жилки – при температурі (60 – 80) °С, відносній вологості (6 – 7)% за 12 – 28 г., зволоження протягом 4 – 16 г.

Література:

1. Мохначев И.Г. Технология сушки и ферментации табака // И. Г. Мохначев, М. Г. Загоруйко., А. И. Петрий – М. : Колос, 1993. с. 288.

2.Переробка тютюну квасу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // <http://portal.teme.com.ua/tehnologieskie-temy/knigi/pererobka-tabaka-nikolaev-e-v-beregovaya-v-m-2005>.